

بسمه تعالی

دستور العمل پزشکی

حمل و نقل هوایی بیماران

تهیه و تنظیم : مرکز پزشکی و طب هوایی

دستورالعمل پزشکی حمل و نقل هوایی بیماران

بطور کلی بیمارانی که اقدام به مسافرت از طریق هوا می نمایند به دو دسته تقسیم می شوند:

گروه اول :

افرادی که بیماری آنان خلی به مسافرت هوایی ایشان وارد نمی آورد و برای زیارت ، سیاحت و... اقدام به سفر هوایی می نمایند. بیشتر بیماران در این گروه قرار گرفته و معمولاً مشکلی از جهت پرواز برایشان ایجاد نمی شود.

گروه دوم :

افرادی که بیماری علت اصلی سفرشان بوده و جهت درمان یا اخذ مشاوره تخصصی و... اقدام به سفر می نمایند. این افراد معمولاً " قادر به مراقبت از خود در طول پرواز نبوده و نیاز به همراه دارند و همچنین شرایط پرواز می تواند اثرات سوئی در روند بیماری و وضعیت ایشان ایجاد نماید.

به طور کلی کلیه بیمارانی که در شرایط حاد و بی ثباتی

قرار دارند ملزم به اخذ مجوز پزشکی

جهت انجام مسافرت هوایی خود می باشند.

تصمیم گیری در قبال این دسته از مسافران بهعهده واحد پزشکی هوایی شرکت های هواپیمایی بوده و تنها این بخش است که میتواند مجوز سفر هوایی برای بیماران را صادر و مشخص نماید که بیمار تحت چه شرایط و با چه تسهیلات یا محدودیت هایی می تواند مبادرت به مسافرت هوایی نماید. در این میان نظر پزشک معالج تنها در حد یک توصیه قابل تامل بوده و تصمیم گیری قطعی برعهده بخش پزشکی هوایی می باشد زیرا تغییرات فیزیولوژیک ایجاد شده تحت تاثیر عواملی چون کاهش فشار و اکسیژن شدت یافته و می تواند سبب بحرانی شدن وضعیت بیماران مستعد گردد. همچنین محدودیت های فیزیکی کابین هواپیما و عوارض و هیجانات روانی ایجاد شده در اثر پرواز می تواند مشکل آفرین گردد.

- 1 - مسافران بیمار بایستی قبل از اخذ بلیط دفاتر فروش را در جریان بیماری خود قرار داده و با اخذ فرم مجوز پزشکی نسبت به تکمیل آن توسط مرکز پزشکی و طب هوایی اقدام نمایند.
- 2 - کارکنان خدمات فرودگاهی را در جریان شرایط ویژه خود قرار دهند تا در مبدا و مقصد نسبت به انتقال و خروج ایشان از هواپیما خدمات لازم را ارائه نمایند.
- 3 - جهت تایید نهایی فرم پزشکی 48 تا 72 ساعت قبل از پرواز به مرکز پزشکی و طب هوایی شرکت مراجعه نمایید.
- 4 - در صورتیکه چند مسیر پروازی به صورت ترانزیت دارند ضروری است که در فرم پزشکی قید شود و فرم های پزشکی توسط پزشک معالج و مرکز پزشکی و طب هوایی شرکت هواپیمایی از مبدا حرکت جهت ارائه به خدمات ویژه و سرمهماندار پرواز تکمیل شود.
- 5 - مدت اعتبار تاییدیه مرکز پزشکی و طب هوایی در پروازهای داخلی و خارجی از زمان صدور 48 ساعت می باشد.

به طور کلی اخذ مجوز پزشکی جهت پرواز برای افرادی که دارای مشکلات ذیل می باشند الزامی است :

- 1 - افراد مبتلا به هر نوع بیماری عفونی و مسری
- 2 - افرادی که شرایط فیزیکی یا رفتاری آنان ممکن است به گونه ای باشد که سبب آزار سایر مسافرین شود.
- 3 - بیمارانی که نوع بیماری آنان ممکن است سبب اخلاص در ایمنی پرواز یا تاخیر در پرواز گردد.
- 4 - بیمارانی که به تنهایی قادر به مراقبت از خود نبوده و در طول پرواز نیاز به همراه دارند.
- 5 - بیمارانی که شرایط پزشکی آنان به گونه ای است که ممکن است شرایط پروازی سبب تشدید یا وخامت وضعیت بالینی ایشان گردد.

2

مسافران بیماری که نیاز به اخذ مجوز پزشکی ندارند :

- 1 - جانبازان عزیز و معلولینی که نیازمند خدمات پزشکی خاص نیستند.

- 2 - افرادی که تحت اعمال جراحی ناباروری قرار گرفته اند پس از گذشت 24 ساعت از عمل.
- 3 - اعمال جراحی سطحی مرتبط با پوست و مو. (جراحی بینی شامل آن نمی شود)
- 4 - اعمال جراحی اصلاح دید در مسافران کمتر از 40 سال. (جراحی لیزری قرنیه)
- 5 - موارد آتل گیری و گچ گیری اندام فوقانی (بازو و ساعد) و زیر زانو (پا و ساق پا) پس از 24 ساعت در پروازهای داخلی و 48 ساعت پس از گچ گیری در پروازهای خارجی به شرط نداشتن خونریزی.
- 6 - جراحی بینی بدون انسداد مجاری تنفسی و پانسمان داخلی بینی بدون خونریزی.
- 7 - مسافران دارای سوند ادراری که هیچگونه اعمال جراحی شکمی در دو هفته اخیر نداشته اند
- 8 - افراد زیر 60 سال که دارای ضایعه نخاعی هستند اما نیازمند برانکارد و اکسیژن نیستند و قادر به استفاده از کمربند صندلی می باشند .
- 9 - سوختگی های سطحی که ظاهر و بوی نامناسبی نداشته باشند.
- 10 - هرگونه عمل جراحی که دو هفته از آن گذشته باشد و فرد دارای حال عمومی مناسب بوده و بتواند روی صندلی بنشیند و کمربند صندلی خود را ببندد.

۱۱- بارداری

I. بارداری اول:

- 1 - پروازهای کمتر از 2 ساعت: تا انتهای هفته 32 بارداری نیاز به مجوز ندارد.
- 2 - پروازهای بیش از 2 ساعت: تا انتهای هفته 28 بارداری نیاز به مجوز ندارد.

➤ نکته: در هر دو مورد مذکور ارائه مدرک پزشکی معتبر که

ممهور به مهر نظام پزشکی

پزشک متخصص زنان و زایمان باشد الزامی است.

II. بارداری دوم به بعد:

تا انتهای هفته 28 بارداری نیاز به مجوز ندارد . (ارائه مدرک پزشکی معتبر که

ممهور به مهر

نظام پزشکی پزشک متخصص زنان و زایمان باشد الزامی است)

- پس از گذشت یک هفته از زایمان پرواز منعی ندارد.
- نوزادان طبیعی پس از هفته اول تولد به شرط نداشتن عارضه پزشکی می توانند پرواز کنند.

موارد ممنوعیت پرواز :

- 1 - مسافرانی که به دلیل وخامت بیماری احتمال فوت آنها در پرواز وجود دارد.
- 2 - مسافرینی که به دلیل نوع بیماری وضعیت ناخوشایندی را برای سایر مسافران ایجاد مینمایند.
- 3 - بیمارانی که احتمال وخامت حال ایشان در پرواز و فرود اضطراری هواپیما می‌رود.
- 4 - بیمارانی روانی که غیر قابل کنترل بوده و احتمال به مخاطره انداختن امنیت هواپیما و سایر مسافران توسط ایشان می‌رود.
- 5 - مبتلایان به بیماری های عفونی که خطر سرایت بیماری ایشان به سایر مسافران وجود دارد.
- 6 - حاملگی بعد از هفته 34 بارداری.
- 7 - نوزادان زیر یک هفته از زمان تولد.
- 8 - مسافرینی که قادر به استفاده از صندلی استاندارد هواپیما در هیچیک از حالات آن نمی باشند.

هر چند می بایست در هر مورد فرد بیمار با توجه به شرایط جسمانی و وضعیت فعلی وی تصمیم گیری شود لیکن جدا اول زمانی یوست توصیه اتحادیه بین المللی خطوط هوایمایی بوده و میتوان از آن به عنوان یک راهنما (و نه دستور العمل) بهره جست.

بیماری های قلبی - عروقی

نوع بیماری	غیر قابل قبول	نیاز به اخذ مجوز
انفارکتوس قلبی	در هفته نخست	پس از یک هفته
نارسایی قلبی	تا زمانی که کنترل نشده	پس از کنترل و تثبیت اوضاع
جراحی قلب باز	تا ده روز	از ۱۰ تا ۲۱ روز پس از عمل
آنژیوگرافی	کمتر از ۲۴ ساعت	پس از ۲۴ ساعت
آنژیوپلاستی	حداقل به مدت ۲ روز	از روز سوم به بعد
آمبولی	حداقل برای ۴ روز	از روز پنجم به بعد
ترومبوفلیت پاها	تا زمان فعال بودن بیماری	پس از درمان و بهبودی

بیماری های خونی

نوع بیماری	غیر قابل قبول	نیاز به اخذ مجوز
کم خونی	هموگلوبین زیر ۸/۵	هموگلوبین بالاتر از ۸/۵
بیماری کم خونی داسی شکل	حملات داسی در ۹ روز گذشته	۱۰ روز پس از حملات

بیماری های تنفسی

نوع بیماری	غیر قابل قبول	نیاز به اخذ مجوز
پنوموتوراکس و هموپنوموتوراکس	در هفته نخست	پس از یک تا دو هفته به شرط باز شدن کامل ریه ها
جراحی قفسه سینه	تا ۲ هفته	پس از دو هفته
ذات الریه (پنومونی)	تا برطرف شدن علائم	پس از بهبودی کامل
برونشیت مزمن، آمفیزم و پرونشکتازی	تا زمان وجود سیانوز و نیاز به اکسیژن در روی زمین	در صورت تحمل تست ورزش

بیماری های دستگاه اعصاب مرکزی

نوع بیماری	غیر قابل قبول	نیاز به اخذ مجوز
(سکته مغزی) CVA	به مدت ۵ تا ۷ روز	پس از هفت تا ده روز به شرط ثبات
TIA (ایسکمی مغزی)	تا دو روز اول حمله	پس از کنترل و تثبیت اوضاع
صرع	تا ۲۴ ساعت پس از حمله	پس از ۲۴ ساعت به شرط کنترل
جراحی جمجمه	حداقل به مدت ۱۱ روز	پس از ۱۱ روز به شرط ثبات

* افرادی که دارای ضایعات نخاعی و سن زیر ۶۰ سال هستند اگر احتیاج به برانکارد و اکسیژن

نداشته باشند محدودیت پروازی ندارند

۶

بیماری های دستگاه گوارش

نوع بیماری	غیر قابل قبول	نیاز به اخذ مجوز
خونریزی های گوارشی	تا ۲۴ ساعت به دنبال خونریزی	دو روز پس از قطع کامل خونریزی
جراحی های بزرگ دستگاه گوارش	تا ۹ روز	پس از ده روز مشروط بر بهبودی بدون عارضه
جراحی آپاندیس	تا چهار روز	پس از پنج روز مشروط بر بهبودی بدون عارضه
جراحی لاپاراسکوپی	تا چهار روز	پس از پنج روز مشروط بر بهبودی بدون عارضه
لاپاراسکوپی تشخیصی	حداقل به مدت ۲۴ ساعت	پس از ۲۴ ساعت در صورت جذب گاز

* مواردیکه فرد دارای سوند ادراری باشد و هیچ عمل جراحی شکمی در دو هفته اخیر نداشته باشد

محدودیت پروازی ندارد (کیسه ادراری جهت جلوگیری از انتشار آلودگی در کیسه جداگانه نگهداری شود)

بیماری های گوش و حلق و بینی

نوع بیماری	غیر قابل قبول	نیاز به اخذ مجوز
اوتیت مدیا و سینوزیت	در فاز حاد بیماری و یا اختلال عملکرد شیپور استاش	پس از توانمندی در برقراری تهویه گوش
جراحی گوش میانی	تا ۹ روز پس از عمل	پس از ده روز
جراحی لوزه ها	تا یک هفته	پس از یک هفته

جراحی فک با سیم کشی	بدون همراه	با همراه و یا وجود کاتر جهت قطع سیم
---------------------	------------	-------------------------------------

* جراحیهای بینی بدون انسداد مجاری تنفسی و پانسمان داخل بینی (تامپون) محدودیت پروازی ندارند.

۷

بیماری های روانی

نوع بیماری	غیر قابل قبول	نیاز به اخذ مجوز
پسیکوز حاد	مادامی که در فاز حاد و کنترل نشده می باشد	در صورت تثبیت وضعیت برای هفت روز به همراه اسکورت پزشکی
بیماری مزمن روانی	در صورتی که خطر جدی در بدتر شدن وضعیت وی باشد	در صورت تثبیت وضعیت برای هفت روز به همراه اسکورت پزشکی برای انتقال بین بیمارستانی

بیماری های چشم

نوع بیماری	غیر قابل قبول	نیاز به اخذ مجوز
جراحات نفوذی به چشم ها	به مدت ۶ روز	پس از هفت روز به شرط ثبات
جراحی های اینترااکولار	به مدت ۶ روز	پس از هفت روز به شرط ثبات
جراحی کاتاراکت	تا ۲۴ ساعت پس از جراحی	پس از ۲۴ ساعت به شرط کنترل

جراحی لیزر قرنیه	تا ۲۴ ساعت پس از جراحی	پس از ۲۴ ساعت به شرط کنترل
------------------	------------------------	----------------------------

۸

بارداری

نوع بیماری	غیر قابل قبول	نیاز به اخذ مجوز
بارداری بدون عارضه و تک قل	بعد از هفته ۳۴ بارداری	قبل از هفته ۲۸ بارداری نیاز به اخذ مجوز ندارد
بارداری چند قلو و بدون عارضه	بعد از هفته ۳۴ بارداری	قبل از هفته ۲۸ بارداری نیاز به اخذ مجوز ندارد
بارداری های با عارضه	بررسی بر اساس وضعیت فردی	بررسی بر اساس وضعیت فردی
سقط	مادامی که خونریزی فعال وجود دارد	پس از تثبیت اوضاع به شرط عدم درد و خونریزی و گذشت ۲۴ ساعت
ZIFT- IVF و لاپاراسکوپی	قبل از ۲۴ ساعت	بعد از ۲۴ ساعت

نوزادان

نوع بیماری	غیر قابل قبول	نیاز به اخذ مجوز
------------	---------------	------------------

نوزاد	هفته اول	در صورت سلامت، نوزاد بعد از هفته اول می تواند پرواز نمایند
-------	----------	--

۹

تروما

نوع بیماری	غیر قابل قبول	نیاز به اخذ مجوز
گچ گیری کامل اندام تحتانی (پرواز زیر ۲ ساعت)	تا ۲۴ ساعت پس از گچ گیری	پس از ۲۴ ساعت و یا ایجاد شکاف و دو نیمه کردن گچ
گچ گیری کامل اندام تحتانی (پرواز بالای ۲ ساعت)	تا ۴۸ ساعت پس از گچ گیری	پس از ۴۸ ساعت و یا ایجاد شکاف و دو نیمه کردن گچ
سوختگی	در صورت وجود شوک یا عفونت گسترده	در صورت تثبیت شرایط طبی و مناسب بودن سایر شرایط

* آسیب های ناحیه کتف و انگشتان دستها و پاها در صورت عدم وجود خونریزی فعال و درد محدودیت پروازی ندارد .

* کلیه اعمال جراحی پس از گذشت دو هفته در صورت عدم نیاز به دریافت خدمات ویژه و نداشتن بو و ظاهر نامناسب محدودیت پروازی ندارد.

* سوختگی های سطحی در صورت نیاز به ویلچر - برانکارد و اکسیژن و بو و ظاهر نامناسبی نداشته باشد.

سایر موارد

نوع بیماری	غیر قابل قبول	نیاز به اخذ مجوز
بیماری های عفونی	در فاز حاد و عفونی بیماری	پس از دوره سرایت بیماری

تا ۲۴ ساعت پس از غواصی بدون عارضه ، تا ۳ روز پس از درمان Bends و ۷ روز در صورت درمان سایر موارد	در صورت غواصی بدون عارضه تا ۲۴ ساعت و در صورت داشتن علائم تا ۹ روز	بیماری دکمپرسیون
---	--	------------------

* کلیه اعمال جراحی سطحی مرتبط با پوست و مو خصوصا " کاشت مو - ناحیه گونه - ابرو و لیزرهای

پوستی در صورت عدم احتیاج فرد به دریافت خدمات ویژه محدودیت پروازی ندارد.

* کلیه جانبازان محترم با ارائه کارت شناسایی در صورت عدم نیاز به خدمات ویژه (کنترل علائم

حیاتی و دستگاههای پزشکی) محدودیت پروازی ندارد.